

נד:

הנודר מן הירק פרק שביעי נדרים

רש"י

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

מי לא מודה רבי עקיבא דלרין אימלוכי. הלך לענין מעילת שלח ודאי כיון דלרין אימלוכי ולא ממלך אדעתא דנפשיה קעביד ובעל הבית נמי סמך דכל כמה דלא ממלך לא יתן להם כד הלך לא עשה שליחותו אבל לענין נדרים כיון דככלל ישניה הוא

ד א ב מ"י פ"ט מ"ל
נדרים מ"י פ"ט מ"ל
רמב"ם ט"ו פ"ט מ"י ר"ז
ספ"י ח וברבי אלפס חולין
פ"ד מ"ד מ"ל:

הנהגות הב"ה

(א) גבי אוכליות לאו כד
איכא למאי הילכתא
אוכליות נכשר: (ב) אם
ברא אמר טען דליכין:
(ג) רש"י ד"ה אפילו
עופות נמי וכו' דכיון
דלא: (ד) ד"ה דנגיס וכו'
ולכתיב בדגים שרי:

תוספות

אסור בראש וברגלים
דכשר רבי פקידא
דכל מלי דממלך היו
דשכין כשר וכו' קריבים
ממלך קתל רבי עקיבא
דממלך לא היו מיני:
לענין וכו' (לא איכא הוה)
דמלך וכו' וכו' קריבים
שקד דס. דקדושה לו הילך
מותר דנגיס ומגיס:
עופות נמי אין הוה
למיכל. ואחתי אסור
בשופות: שאני עופות
דאפשר ע"י שליחה. והא
דאמר שמעאל פתח וכו'
היינו ע"י לוי אבל דמי:
כיון שקל כיון לוי קטש
להקדש: סוף אוכלת. סוף
החולין:

פירוש הרא"ש

מי לא מודה רבי עקיבא
אסור: ומשום זה חשיב
ליה מיני עסר על דבר
שאני מיני כלל אינו נמך
ומכל מקום לענין שליחותו
לא חשיב עשה שליחותו
שרי שיהי שרי דרך
השליח למתן עליו ואין לו
לעשה כולל דעת התלמוד:
כאן יראה דרש"י קליה
דברי עקיבא. מה ש
התנה דפליגי על ר"ע
מתני' אבל נמשלה טלחה
מזו: אסור ב"ב מ"י
כשר נקד ולא וכו':
אינו בר איניש הוא אלא
היינו: אוכליותו בבשר
לענין וכו'. מי שנתם כשר
וקטש אלו: בגין שהקדו
דם היא אבי"ד דגים:
ומסתמא לא נדר אלא
מותר שריטו לאכלי ביום
נדרו: ע"י שליחה. דלא
פרח לוי אלא כשאוכלו
לוי: והואו בסוף אבי"א.
כשפסק כלל החולין:

מי לא מודה רבי עקיבא דלרין אימלוכי. הלך לענין מעילת שלח ודאי כיון דלרין אימלוכי ולא ממלך אדעתא דנפשיה קעביד ובעל הבית נמי סמך דכל כמה דלא ממלך לא יתן להם כד הלך לא עשה שליחותו אבל לענין נדרים כיון דככלל ישניה הוא

מי לא מודה רבי עקיבא דצריך אימלוכי
איתמר שמעתא קמיה דרבא אמר להון
אישפיר אמר נחמני מאן תנא דפליגי עליה
דדבי עקיבא רבן שמעון בן גמליאל היא
דתניא "הנודר מן הבשר אסור בכל מיני
בשר ואסור בראש וברגלים ובקנה ובכבד
ובלב ובעופות ומותר בבשר דגים וחגבים
רשב"ג אומר הנודר מן הבשר אסור בכל
מיני בשר ומותר בראש וברגלים ובקנה
ובכבד ובלב ובעופות ואין צריך לומר בשר
דגים וחגבים וכן היה רשב"ג אומר קרבים
לאו בשר ואוכליהו לאו בר איניש (א)
אוכליהו כבשר לענין וכו' לאו בר איניש
מ"ש בשר עוף לתנא קמא דאסור דעביד
שליחה דמימלך עליה בשר דגים נמי עביד
שליחה דאי לא משכחא בישרא מימלך
עליה דאמר אי לא משכחא בישרא אייתי
דגים וליתסרו אמר "אביי כגון שהקדו דם
דלא אכיל דגים אי הכי אפילו עופות נמי
לא אכיל דאמר שמואל "דמסוכר ואכיל
בישרא דצפרא פרח לביה כצפרא ותניא
אין מקויון "לא על דגים ולא על עופות ולא
על בשר מליח "ותניא הקדו דם לא יאכל
לא חלב ולא בגינה ולא ביצים ולא שחליים
ולא עופות ולא בשר מליח שאני עופות
דאפשר על ידי שליחה (ב) "אביי אמר בגון
דבייבין ליה עיניה דדגים קשין לעינים אי הכי
אכיל דגים דהא אמר שמואל "נ"ן סמ"ך עי"ן
גונא סמא לעינים ההוא סוף אוכלא:
מתני'

וממלך עליה ואסור: כגון דבייבין ליה עיניה. בשעת הנדר: דדגים
קשין לעינים. וכל מיני דלא הוה מלי למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי
דמני למיכל ולהכי (ו) אדגים שרי ומן העופות אסור: נ"ן סמ"ך
עי"ן כו כסוף אוכלא. כסוף החולין שכבר עבר זמן מרובה שחשש בעיניו
דהתם סס טוב לכאש העינים והאי דקא מני דגים קשים לעינים בתחלת
אוכלא כשהתחיל לחשש בעיניו ובשעת הנדר הוה תחלת אוכלא:
מתני'
וממלך עליה ואסור: כגון דבייבין ליה עיניה. בשעת הנדר: דדגים
קשין לעינים. וכל מיני דלא הוה מלי למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי
דמני למיכל ולהכי (ו) אדגים שרי ומן העופות אסור: נ"ן סמ"ך
עי"ן כו כסוף אוכלא. כסוף החולין שכבר עבר זמן מרובה שחשש בעיניו
דהתם סס טוב לכאש העינים והאי דקא מני דגים קשים לעינים בתחלת
אוכלא כשהתחיל לחשש בעיניו ובשעת הנדר הוה תחלת אוכלא:
מתני'
וממלך עליה ואסור: כגון דבייבין ליה עיניה. בשעת הנדר: דדגים
קשין לעינים. וכל מיני דלא הוה מלי למיכל לא נדר אלא אדעתא דמידי
דמני למיכל ולהכי (ו) אדגים שרי ומן העופות אסור: נ"ן סמ"ך
עי"ן כו כסוף אוכלא. כסוף החולין שכבר עבר זמן מרובה שחשש בעיניו
דהתם סס טוב לכאש העינים והאי דקא מני דגים קשים לעינים בתחלת
אוכלא כשהתחיל לחשש בעיניו ובשעת הנדר הוה תחלת אוכלא:
מתני'

(א) (שבת עד.) (ב) ומתעלה
כי: איתא דר פסא. (ג) וכו'
הערך נקד ככר ד'
דמסוכר וכו' ע"י טע. חלה
למטריה. (ד) וכו' ומסופת
ע"י טע. ד"ה ע"י לנ"ג.
(ה) ע"י טע. ע"י טע. חלה
(ו) ומתעלה שם איתא ר"פ
וע"י נס שאר עינים.
(ז) (עירובין מו.)

מוסף רש"י

מי לא מודה רבי
עקיבא דצריך אימלוכי.
היינו טעמא דכי נתן להן
כד מעל מפני שנתן
להן ממשות. דמי לא עבי
איתלמי כשכרי"ב אלא נתן
לם כד לא לו וכו' דלא
איתלך משום הכי מעל
השליח. דמי שנתן להן
ממשות דמי. ולא משום
דאיתלך דמי מלי ניהו
אלא תנא מילתא ניהו
ומיניהו. כ. שפיר קאמר
במסרי. היינו אפ"י דרין
היי אפילו כר"ע דמי
לא עבי לאיתלמי. (טו.)
מאן תנא דפליגי עליה
ד"ר עקיבא. דסבירא ליה
דכל מיני דממלך עליה
שליחה מרי מלי ניהו
(טו.) בכל מיני בשר.
כין כהנה וכו'. וקריבים
שלהו אין מין כשר לגבי
הכל. דאית כתיב וכו' טפי
משום ורגלים וכו'. (ראש
בשמים.) ומותר וכו'.
וברגלים כו'. אלא
דקסרי מרי מלי ניהו
קריבים לאו בשר.
שמעתא אחריני אית
יפין לאכול כשר. אע"ג
לענין נדרים הוה כשר
(ראש בשר.) ואוכליהו
לאו בר איניש. ולמר
היולין וקויה חוסם נמי
שאר כשר. שאס יסול לקנות
כשר כוח ומינת הכשר
וליקח לטרא קריבים כוח.
לאו בר איניש אלא כל
חלם. ומיניהו. כו'. דעביד
שליחה דמימלך
עליה. ומין כשר הוא
ולכתיב חוסר. ומיניהו כו'.
מגון שהקדו דם.
היי אסור כשר עופות
(ר"א מותר כשר דגים)
משום דכיום הקדו עסקין
דנדר. דכי נדר כלל כשר
שראי לו לאכול בו כיום
נדר. אבל שארין ראיין לו
בו כיום קדו ודאי לא נדר
בין דגים. (טו.) אי אבי
אפילו עופות נמי לא
אכיל. אלא רעל אינם למיכל
ביום הקדו ולא נדר מני
דסוכר. ששק
דם כסחפיה אוכל כו'.
אלמלא דלא אפיל הוא יומא
ולא נדר מניה. (טו.) ולא
על בשר מליח. ששחיה
תחלה שני ימים ולילה אחת.
דשבו אינו משב את הנס
בגון דבייבין ליה
עיניה. להכי אסור כשר